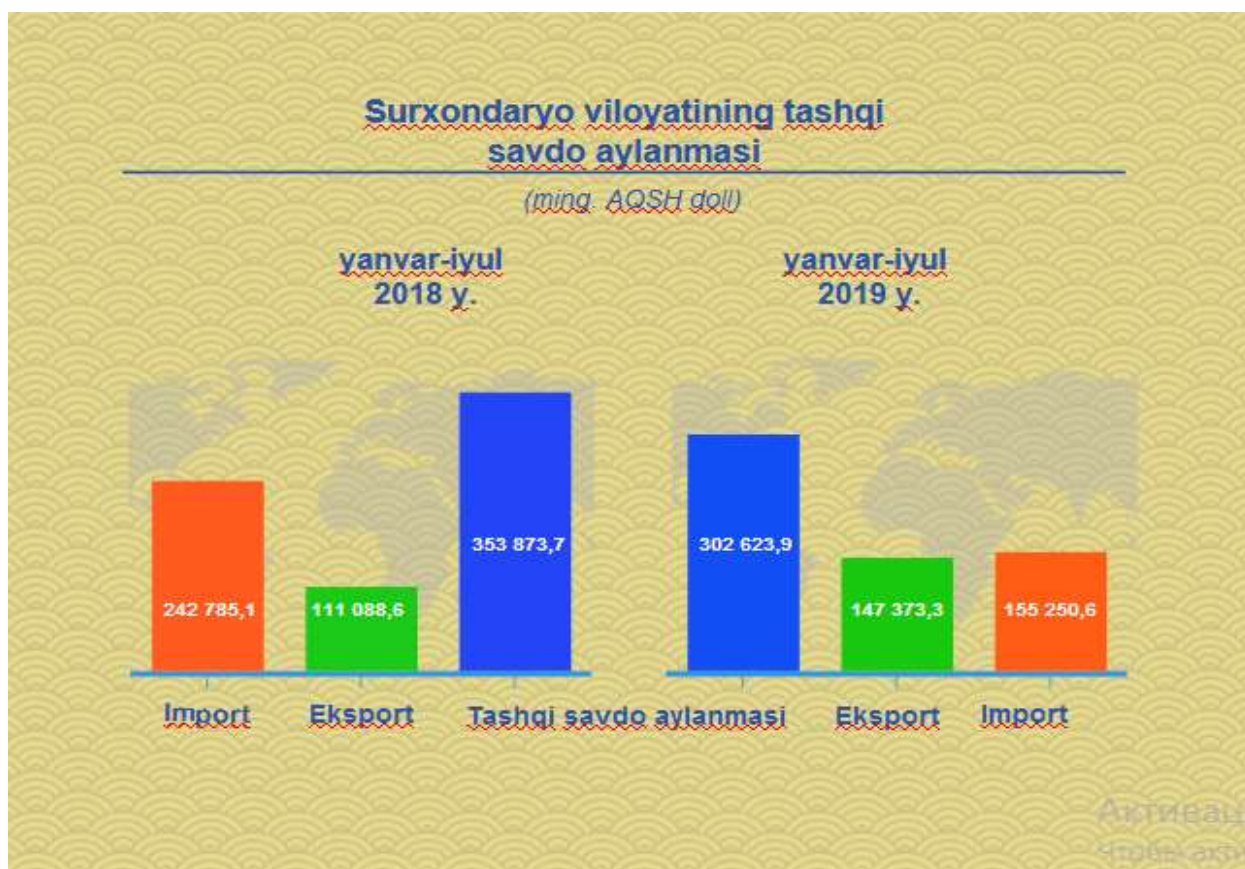

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019-yil yanvar-iyul)

2019-yil yanvar-iyul oylari yakunlariga ko`ra, Surxondaryo viloyatining 61 ta mamlakatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 302 623,9 ming. AQSH dollarini tashkil etib, Shu jumladan, eksport hajmi 147 373,3 ming AQSH dollarini tashkil etib, o`tgan yilning shu davriga nisbatan 22955,8 ming AQSH dollariga ko`paydi. (o`sinh sur`ati 32,7 %) va import hajmi 155 250,6 ming AQSH dollariga yetdi. O`tgan yilning shu davriga nisbatan 87 534,5 ming AQSH dollariga kamaydi. (o`sinh sur`ati 63,9 %ga kamaydi.). Tashqi savdo saldosini minus -7 877,3 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

So`ngi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

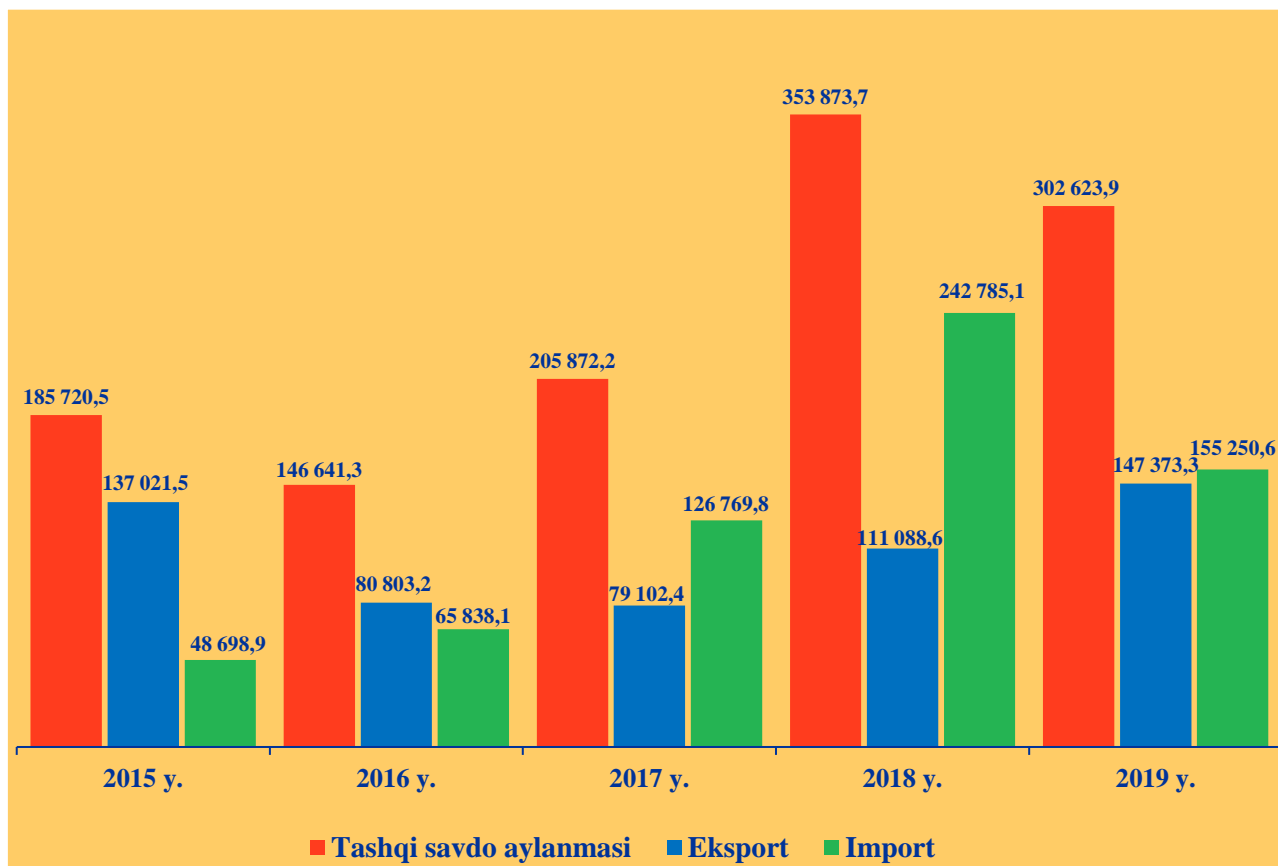
**Surxondaryo viloyati tashqi savdo aylanmasida
yuqori ulushga ega bo'lgan 20 davlat**
(2019 yil yanvar-iyul)
(ming. AQSH dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Xitoy	90 452,2	33 996,6	56 455,5	29,9	2,4 m
Pokiston	45 007,8	41 287,8	3 720,0	14,9	143,2
Afg'oniston	34 665,9	34 575,1	90,8	11,5	104,9
Qozog'iston	27 385,7	14 370,3	13 015,4	9,0	43,2
Rossiya	26 551,5	12 516,1	14 035,3	8,8	77,9
Koreya Respublikasi	12 415,1	192,9	12 222,2	4,1	66,4
Turkiya	17 872,7	1 950,5	15 922,2	5,9	75,1
Tojikiston	11 387,2	3 577,2	7 810,0	3,8	89,0
Turkmaniston	5 556,2	108,4	5 447,8	1,8	3,0 m
Eron	5 642,3	837,6	4 804,7	1,9	180,5
Belarus	4 429,2	429,7	3 999,5	1,5	5,1 m
Ukraina	3 710,1	578,0	31 32,2	1,2	29,7
Litva	3 118,0	181,5	2 936,4	1,0	106,3
Latviya	1 590,7	61,9	1 528,8	0,5	8,5
Hindiston	1 670,3	26,8	1 643,5	0,6	12,2
Ispaniya	1 458,6	0,0	1 458,6	0,5	156,8
Vetnam	1 250,9	579,0	671,9	0,4	25,3
Germaniya	1 217,3	141,5	1 075,8	0,4	9,5
Австрия	1 462,4	0,0	1 462,4	0,5	9,7 p
Франция	627,8	18,6	609,2	0,2	105,9

2019-yilning yanvar-iyul oyi yakuni bo`yicha tovarlar eksporti bilan shug`ullanuvchi korxonalar o`tgan yilning mos davriga nisbatan 48 taga ko`payib, 164 taga yetdi.

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi

(yanvar-iyul, ming. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi ma`lumotlar ko`rsatkichlarining o`tgan yillarga nisbatan o`sganligini ko`rsatmoqda. Jumladan 2019-yil yanvar-iyul oyida tashqi savdo aylanmasi 302 623,9 ming. AQSH dollarini tashkil qilib, o`tgan yilning mos davriga nisbatan 51 249,8 ming. AQSH dollariga kamaygan.

Viloyatimizda tashqi savdoni qoʻllab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash boʻyicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019-yil yanvar-iyul oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 26,2 % ni (79 239,4 ming. AQSH dollari), tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 62,2 % tashkil etdi.

MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega boʻlgan davlatlar, Qozogʻiston, Rossiya, Tojikiston, Turkmaniston, Belarus va Ukraina hisoblanadi.

**Surxondaryo viloyatining ayrim hamkor davlatlar
bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**

(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-iyul	2018-yil yanvar-iyul	2019-yil yanvar-iyul
Xitoy	51 044,0	37 600,6	90 452,2
eksport	4 937,8	4 276,5	33 996,6
import	46 106,2	33 324,0	56 455,5
saldo	-41 168,4	-29 047,5	-22 458,9
Pokiston	3 628,9	31 426,0	45 007,8
eksport	277,0	6 439,8	41 287,8
import	3 351,9	24 986,2	3 720,0
saldo	-3 075,0	-18 546,4	37 567,8
Afg`oniston	27 925,3	33 046,7	34 665,9
eksport	27 921,5	33 030,1	34 575,1
import	3,8	16,6	90,8
saldo	27 917,7	33 013,6	34 484,3
Qozog`iston	25 137,9	63 326,8	27 385,7
eksport	19 453,4	33 920,1	14 370,3
import	5 684,5	29 406,7	13 015,4
saldo	13 768,9	4 513,4	1 354,9
Rossiya	27 957,4	34 078,5	26 551,5
eksport	13 116,0	15 380,1	12 516,1
import	14 841,4	18 698,4	14 035,3
saldo	-1 725,5	-3 318,4	-1 519,2
Koreya Respublikasi	3 734,2	18 703,6	12 415,1
eksport	167,6	1 143,4	192,9
import	3 566,6	17 560,2	12 222,2

(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-iyul	2018-yil yanvar-iyul	2019-yil yanvar-iyul
saldo	-3 399,0	-16 416,8	-12 029,3
Turkiya	6 738,8	23 791,4	17 872,7
eksport	1 399,2	5 522,7	1 950,5
import	5 339,6	18 268,6	15 922,2
saldo	-3 940,5	-12 745,9	-13 971,7
Tojikiston	629,8	12 788,5	11 387,2
eksport	260,0	3 125,9	3 577,2
import	369,8	1 078,5	7 810,0
saldo	-109,8	2 047,4	-4 232,7
Turkmaniston	2 058,2	1 850,5	5 556,2
eksport	1 681,7	134,4	108,4
import	376,5	1 716,1	5 447,8
saldo	1 305,2	-1 581,7	-5 339,4
Belarus	1 436,3	872,8	4 429,2
eksport	5,4	1,1	429,7
import	1 430,9	871,7	3 999,5
saldo	-1 425,5	-870,5	-3 569,8
Eron	3 177,4	-968,9	5 642,3
eksport	851,3	116,4	837,6
import	2 326,1	778,6	4 804,7
saldo	-1 474,8	-662,2	-3 967,2
Ukraina	3 358,8	12 508,3	3 710,1
eksport	97,0	719,8	578,0
import	3 261,7	11 788,5	3 132,2
saldo	-3 164,7	-11 068,7	-2 554,2
Litva	23 670,5	2 934,2	3 118,0

(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-iyul	2018-yil yanvar-iyul	2019-yil yanvar-iyul
eksport	-	-	181,5
import	23 670,5	2 934,2	2 936,4
saldo	-23 670,5	-2 934,2	-2 754,9
Latviya	163,3	2 934,2	3 118,0
eksport	1,8	0,0	181,5
import	161,6	2 934,2	2 936,4
saldo	-159,8	-2 934,2	-2 754,9
Hindiston	2 298,0	13 743,5	1 670,3
eksport	1 814,8	704,6	26,8
import	483,2	13 039,0	1 643,5
saldo	1 331,6	-12 334,4	-1 616,6
Ispaniya	140,1	930,0	1 458,6
eksport	0,0	0,0	0,0
import	140,1	930,0	1 458,6
saldo	-140,1	-930,0	-1 458,6
Vetnam	165,8	4 940,2	1 250,9
eksport	76,6	4 856,1	579,0
import	89,2	84,2	671,9
saldo	-12,6	4 771,9	-92,9
Germaniya	3 755,7	12 761,9	1 217,3
eksport	0,1	501,5	141,5
import	3 755,6	12 260,3	1 075,8
saldo	-3 755,5	-11 758,8	-934,2
Франция	608,2	592,9	627,8
экспорт	182,2	23,4	18,6
импорт	426,0	569,5	609,2

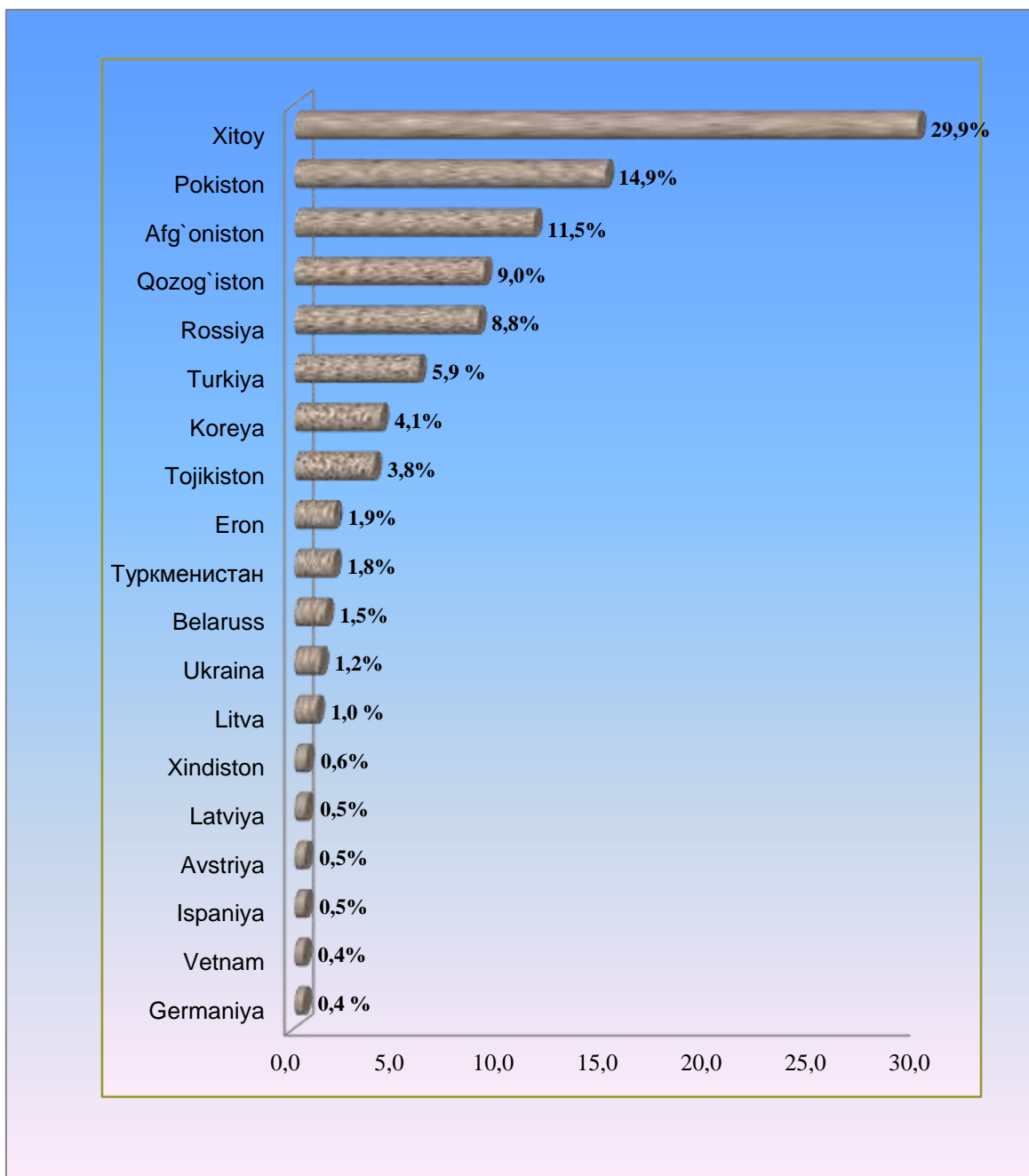
(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-iyul	2018-yil yanvar-iyul	2019-yil yanvar-iyul
сальдо	-243,8	-546,1	-590,6
Австрия	684,7	150,8	1 462,4
экспорт	0,0	17,4	0,0
импорт	684,7	133,4	1 462,4
сальдо	-684,7	-116,0	-1 462,4

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2019 -yilning yanvar-iyul oyida 73,8 % ni (223 384,5 ming. AQSH dollari) tashkil etib, tashqi savdo aylanmasining o`shish surati o`tgan yilning shu davriga nisbatan 98,6 %.nitashkil etdi.

Boshqa xorijiy davlatlar viloyatning tashqi savdo aylanmasidagi yuqori ulushga ega bo`lgan davlatlar, Xitoy, Pokiston, Afg`oniston, Koreya Respublikasi, Turkiya, Eron, Litva, Latviya, Ispaniya, Vetnam, Hindiston, Germaniya, hisoblanadi.

2019-yil yanvar-iyul oylarida Surxondaryo viloyati savdo aylanmasida ko'proq ulushga ega bo'lgan davlatlar.

EKSPORT

2019-yil yanvar-iyul oyida eksport hajmi 147 373,3 ming.AQSH dollarga etdi. (oʻtgan yilning shudavriga nisbatan oʻsish surʼati 132,7 % ga) teng boʻldi. Eksport tarkibida tovarlar 98,9 % ulushga ega boʻlib,bular asosan oziq-ovqat mahsulotlari (68,2 %), toʻqimachilik va toʻqimachilik buyumlari (29,9 %) guruhlari hissasiga togʻri kelmoqda.

Eksport tarkibi

(2019 y yanvar-iyul)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	oʻtgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	oʻtgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	oʻtgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	147 373,3	132,7	100,0	31 656,9	60,8	100,0	115 716,	195,9	100,0
Paxta-tolasi	214,2	31,1	0,2	214,2	-	0,7	-	-	-
Oziq-ovqat mahsulotlari	100 535,0	106,1	68,2	25 998,8	54,6	82,0	74 536,2	158,0	62,8
Kimyoviy mahsulotlar	17,3	31,7	-	17,3	92,5	0,1	-	-	-
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	65,4	2,6	0,1	65,4	141,3	0,2	-	-	-
Mashina va asbob uskunalar	161,8	62,2 m	0,1	13,6	-	-	148,2	57,0 m.	0,2
Xizmatlar	1 668,0	82,2	1,1	716,7	50,4	1,9	951,3	156,7	1,0
Boshqalar	44 711,6	4,1 m	30,3	4 630,9	156,7	15,1	40 080,7	5,0 m.	4,0

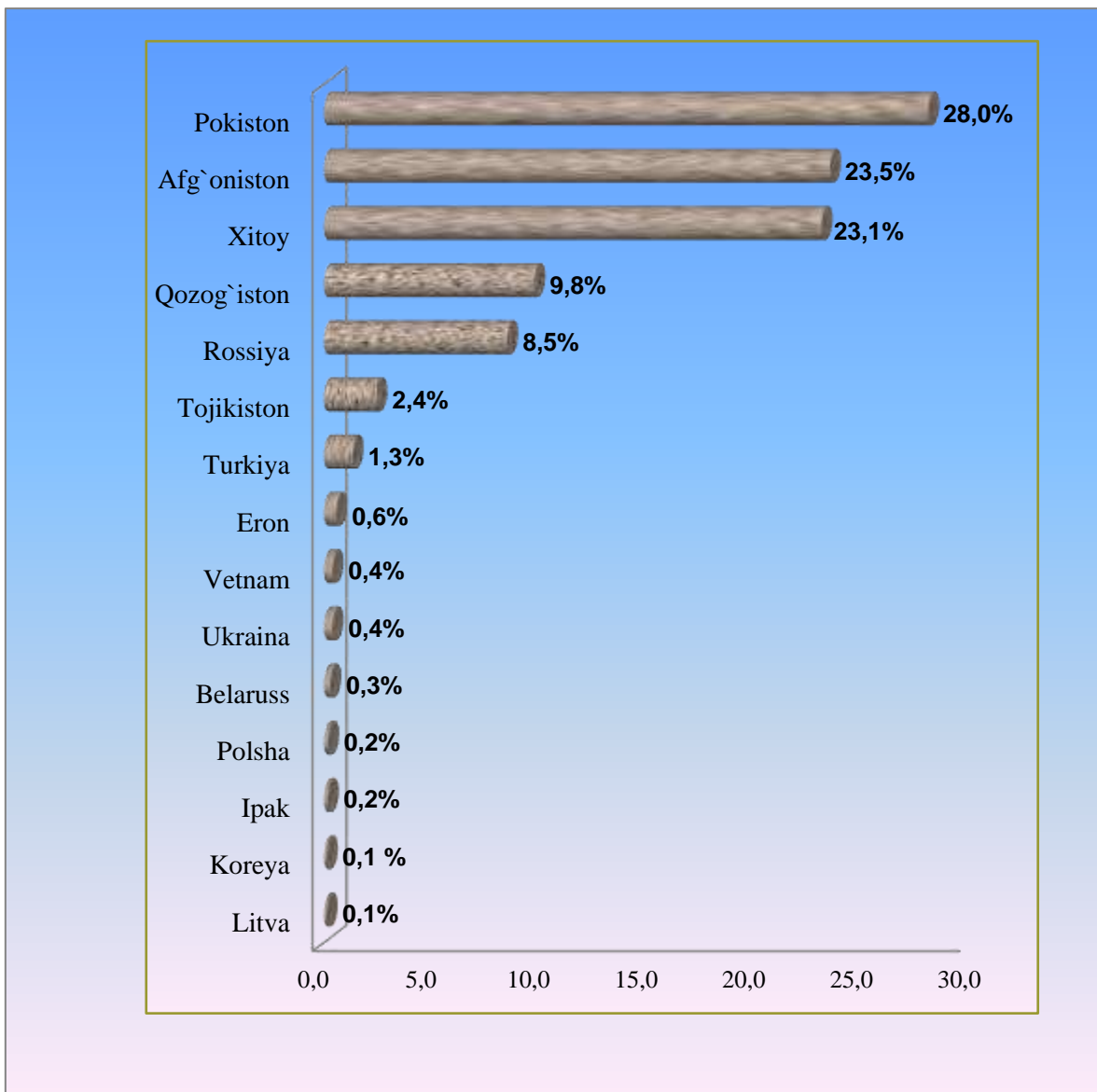
Eksport tarkibi dinamikasi
(ming. AQSH.dollari)

Tarkibi	2015-yil yanvar-iyul	2016-yil yanvar-iyul	2017-yil yanvar-iyul	2018-yil yanvar-iyul	2019-yil yanvar-iyul
Jami	137 021,5	80 803,2	79 102,4	111 088,6	147 373,3
Paxta tolasi	43 170,6	14 362,1	1 874,8	688,8	214,2
Oziq-ovqat mahsulotlari	42 592,0	45 072,0	64 968,8	94 772,8	100 535,0
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	-	-	-	54,5	17,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	-	2,5	-
Rangli va qora metallar	25,5	147,7	2 923,3	2 563,2	65,4
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	20,1	9,7	-	2,6	161,8
Xizmatlar	41 862,5	15 869,5	1 353,3	2 028,3	1 668,0
Boshqalar	9 350,8	5 342,2	7 982,2	10 975,9	44 711,6

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-iyul oyi mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi o`tgan yilning shu davriga nisbatan 36 645,0 ming. AQSH dollariga ko`p eksport qilindi va 145 705,3 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 1 668,0 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasida tovar va xizmatlar eksporti bo`yicha asosiy hamkor davlatlarlar, Pokiston (28,0 % umumiy eksport hajmiga nisbatan), Afg`oniston (23,5 %), Xitoy (23,1 %), Qozog`iston (9,8 %), Rossiya (8,5 %) Tojikiston (2,4 %) va Turkiya (1,3 %) hisoblanadi.

Jami eksport hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar (2019 yil yanvar-iyul, % da)

2019 yil yanvar-iyul oylarida xizmatlar eksporti hajmi 1 668,0 ming. AQSH dollarini tashkil etdi, yoki umumiy hajmga nisbatan ulushi 1,1 % ga, va o`ngan yilning shu davriga nisbatan 17,8 % ga kamaydi. Xizmatlar eksportining 17,8 % ni moliyaviy xizmatlar 41,7 % ni. Transport xizmatlar 32,4 % ni. Hamda shu bilan birga Turizm 18,0 ni tashkil qildi.

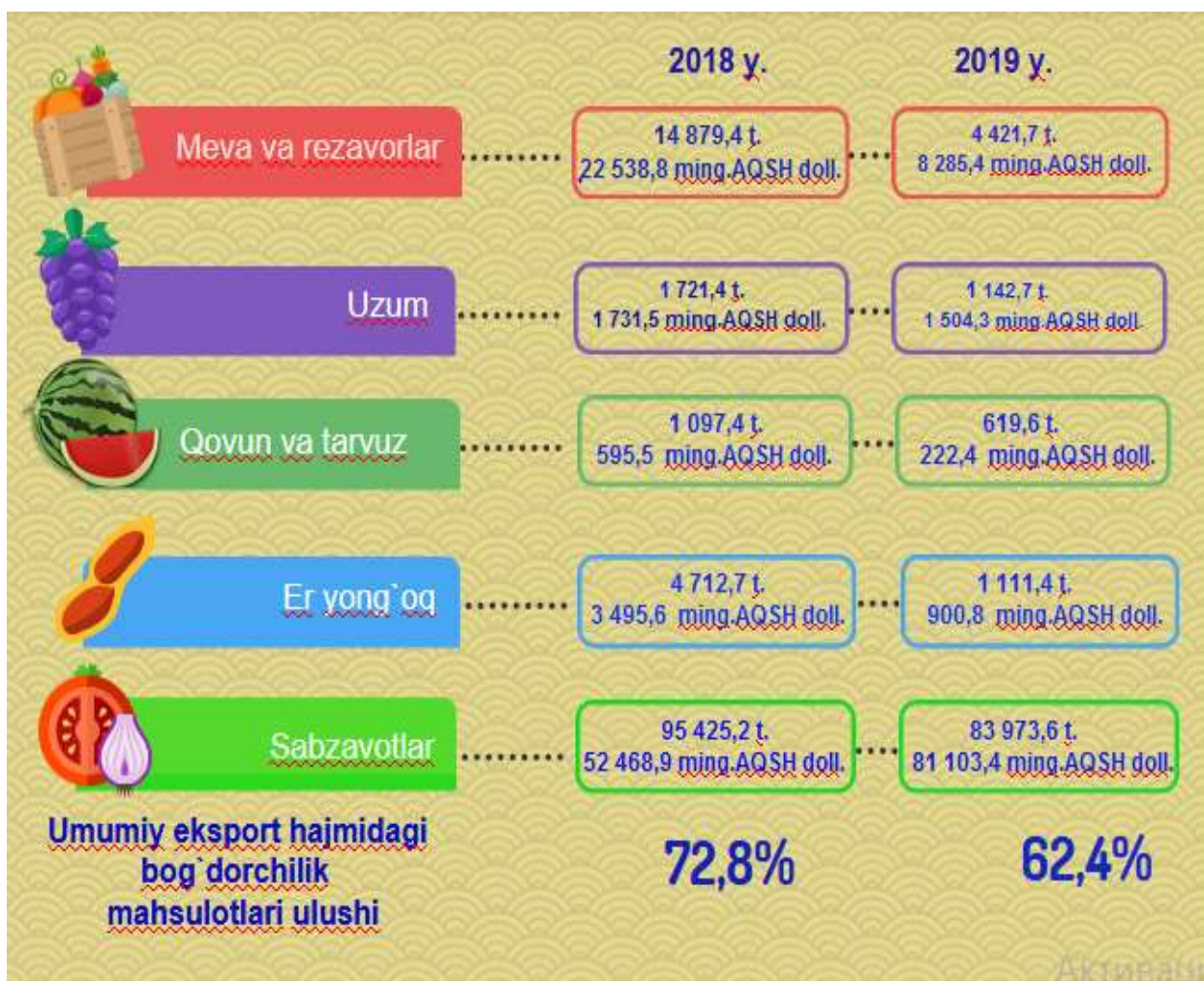

Eksport

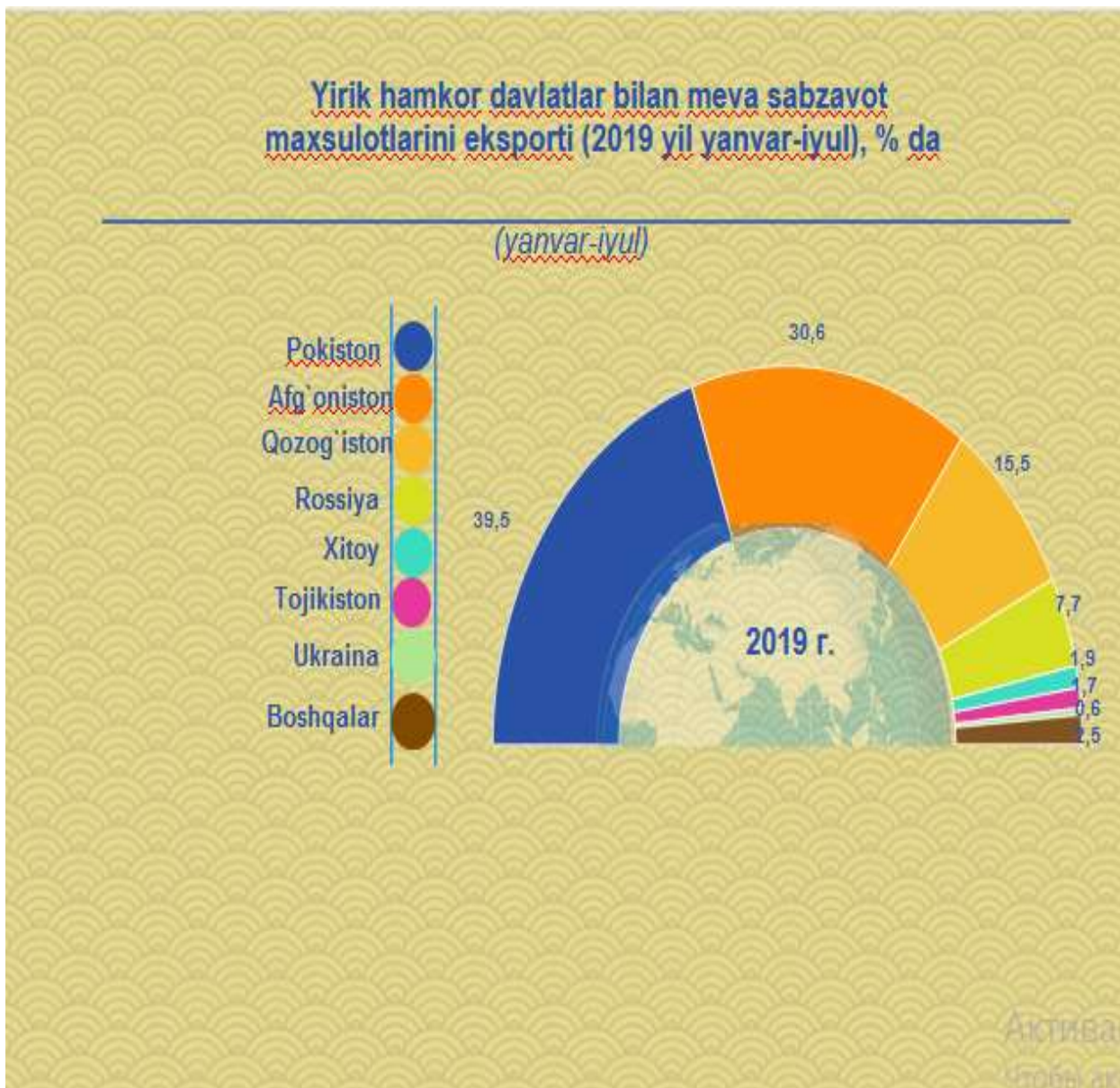
Meva va sabzavotlar

2019 yil yanvar-iyul oylarida meva va sabzavot mahsulotlari eksporti 92 016,3 ming AQSh dollarni yoki, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 13,8 foizga oshdi. Meva va sabzavot mahsulotlari jami eksportga nisbatan ulushi 62,4 foizni tashkil qildi.

Shundan jami meva va sabzavot mahsulotlari eksportida meva va rezavorlar 9,0 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 63,2 foizga kamaydi), sabzavotlar – 88,2 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 54,6 foizga oshdi), uzum – 1,6 foizga (13,1 foizga) kamaydi. Er yong'oq - 1,0 foizni tashkil etib (o'tgan yili shu davriga nisbatan 74,2 foizga) kamaydi.

Meva va sabzavot eksportida asosiy hamkorlar Pokiston (umumiy miqdori 39,5 foizni), Afg'oniston (30,6 foizni), Qozog'iston (15,5 foizni), Rossiya (7,7 foizni) Tojikiston (1,9 foizni) Xitoy (1,7 foizni) va Ukraina bilan (0,6 foizni) tashkil qildi.

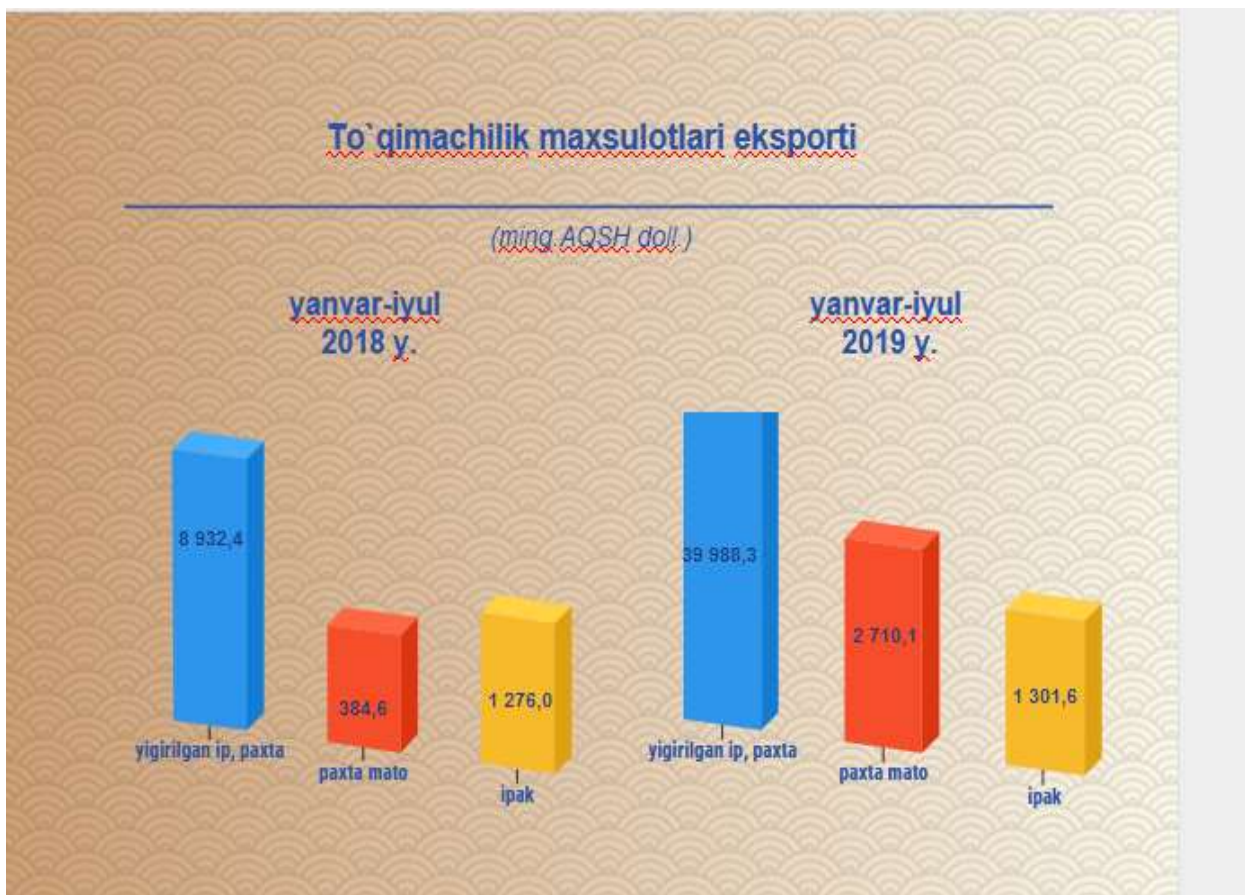

To'qimachilik mahsulotlarini eksporti

2019-yil yanvar-iyul oylarida to'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmi 44 000,0 ming AQSh dollarini tashkil qilib, 33 407,0 AQSh dollariga ko'paydi ulushi esa 29,9 % foizni tashkil qildi, yoki o'tgan yil shu davrda nisbatan 4,2 marta oshdi.

To'qimachilik mahsulotlarini eksporti tarkibi

	Ming AQSh dollar.	Ulushi, %	O'sish sur'atlari, %
To'qimachilik	44 000,0	100,0	4,2 m.
shu jumladan:			
yigirilgan ip, paxta	39 988,3	90,9	4,5 m.
paxta mato	2 710,1	6,2	7,0 m.
ipak	1 301,6	2,9	102,0

IMPORT

Joriy yilning yanvar-iyul oyida import hajmi 155 250,6 ming. AQSH dollariga etdi (o`shish sur`ati 63,9 %) kamaydi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar hamda ularning qismlari (54,7 %), oziq-ovqat mahsulotlari (11,0 %), shuningdek, rangli va qora metal (5,9 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (3,5 %) ga to`g`ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(2019 yil yanvar-iyul)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	155 250,6	63,9	100,0	47 582,5	63,2	100,0	107 668,1	64,3	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	17 001,0	23,2	11,0	11 484,7	26,1	24,6	5 516,3	18,8	6,0
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	5 373,3	25,5	3,5	1 588,6	42,6	2,8	3 784,7	21,8	4,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	793,8	97,4	0,5	784,0	5,9 m.	1,9	9,8	1,4	-
Qora va rangli metallar	9 234,9	2,1 p.	5,9	7 537,1	2,2 m.	14,3	1 697,8	2,1 m.	1,9
Mashina va asbob-uskunalar	84 897,2	70,8	54,7	6 865,6	102,2	16,3	78 031,6	68,9	67,2
Xizmatlar	40,5	25,8	-	3,9	-	-	36,6	23,3	-
Boshqalar	37 909,9	164,2	24,4	19 318,6	112,0	40,1	18 591,3	3,2 m.	20,8

Import tarkibi dinamikasi

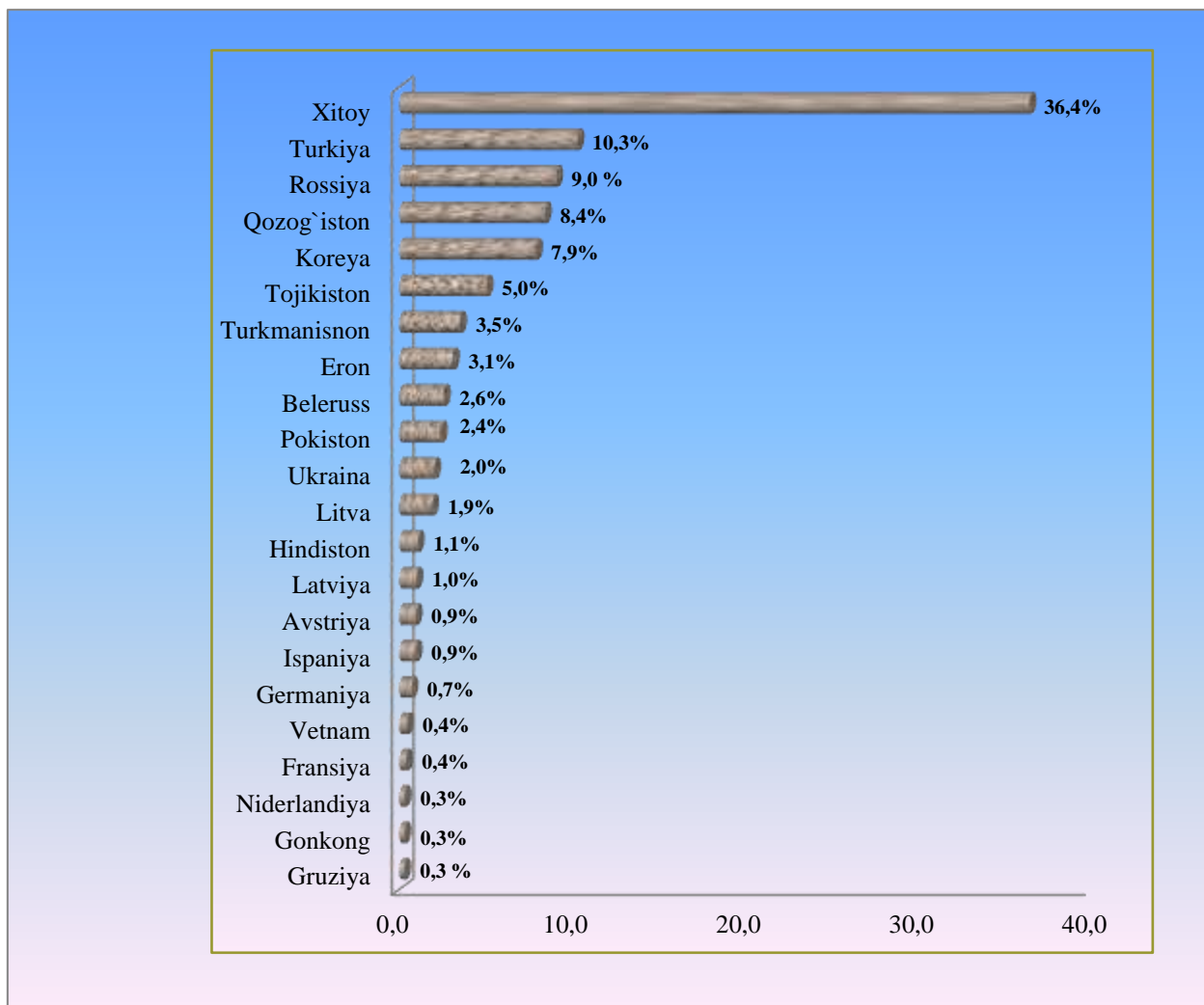
(ming.AQSH dollari)

Tarkib	2015-yil yanvar-iyul	2016-yil yanvar-iyul	2017-yil yanvar-iyul	2018-yil yanvar-iyul	2019-yil yanvar-iyul
Jami	48 699,0	65 838,1	126 769,8	242 785,1	155 250,6
Oziq-ovqat mahsulotlari	13 098,7	3 191,9	11 738,1	73 382,0	17 001,0
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	1 456,5	6 207,4	13 110,5	21 062,8	5 373,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	739,5	785,2	815,2	793,8
Qora va rangli metallar	4 733,4	24 288,5	19 579,4	4 325,9	9 234,9
Mashina va asbob-uskunalar	17 945,2	27 751,1	71 506,8	119 953,1	84 897,2
Xizmatlar	9 750,7	-	-	156,9	40,5
Boshqalar	1 714,5	3 659,7	10 049,8	23 089,2	37 909,9

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-iyul oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 87 418,1 ming. AQSH dollariga kam import qilindi, va 155 250,6 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 40,5 ming. AQSH dollarga yetgan.

Asosiy hamkorlar uchun import tovarlar va xizmatlar bilan tashqi savdo aylanmasi yanvar-iyul oylarida Xitoy (36,4 foiz, jami importdan), Turkiya (10,3 foiz), Rossiya (9,0 foiz), Qozog'iston (8,4 foizni), Koreya Respublikasi (7,9 foizni), Tojikiston (5,0 foizni), eron (3,6 foizni), Belarus (2,6%), Pokiston (2,4 foiz) ni tashkil etdi.

Viloyatimizning jami import hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar, foizda (2019 yil yanvar-iyul)

Viloyatimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va horijiy mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o`rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Surxondaryo viloyat statistikaboshqarmasi
Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo`limi
Тел.: 71-230-85-82 76-223-06-97

